

Вих. №64 від 23.03.2020

Президенту України
Зеленському Володимирі Олександровичу

Шановний Володимире Олександровичу!

Асоціація «Український клуб аграрного бізнесу» (УКАБ), що представляє інтереси агропромислового сектору України, високо цінує зусилля Президента, Верховної Ради та Кабінету Міністрів України, спрямовані на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) на території України, а також зменшення негативного впливу на економіку нашої держави.

Дозвольте завірити Вас, що компанії агропромислового сектору України вживають екстраординарних заходів із метою забезпечення працівників, а також жителів територій, де здійснюється діяльність, від захворювання, і, відповідно, збереження економічної активності. Агробізнес також докладає всіх можливих зусиль для безперервного забезпечення споживачів України продуктами харчування за доступними цінами.

Водночас, можливі обмежувальні заходи на здійснення підприємницької діяльності в АПК (зокрема, у зв'язку із запровадженням надзвичайного стану, яке активно обговорюється) будуть мати довготривалий негативний економічний вплив, а також можуть спричинити кризу із забезпеченням населення України продовольством.

При цьому слід звернути увагу на наступне:

1. Цикл виробництва в аграрному секторі становить від півроку (для ярих культур) до мінімум 5-7 років в галузі тваринництва, садівництва, виноградарства. Припинення/призупинення виробництва під час польових робіт фактично означатиме **втрату одного врожайного року** (і врожаю) в рослинництві та **втрату поголів'я у тваринництві**, на відновлення якого потрібно буде декілька років.
2. Від аграрного виробництва залежать доходи **4,5 млн жителів сільської місцевості**, що мають земельні частки (паї) та здають в оренду сільськогосподарським товаровиробникам. Якщо останні не зможуть отримати врожай поточного року, вони не зможуть розрахуватись за оренду земельних паїв, що спричинить соціально-економічну кризу в сільській місцевості.
3. У сільському, лісовому та рибному господарстві зайнято майже **3 млн працівників**. У випадку зупинки аграрного виробництва, як вже зазначалось, вони залишаться без роботи на рік, в силу сезонності аграрного виробництва.
4. Вітчизняні сільгосптоваровиробники не лише належним чином забезпечують потреби внутрішнього ринку, але і експортують значні

обсяги сільськогосподарської та харчової продукції. Так, у 2019 році експорт продукції АПК становив 22,15 млрд доларів США, імпорт – 5,73 млрд доларів США, а позитивне сальдо – 16,4 млрд доларів США. У випадку хоча б тимчасової зупинки аграрного виробництва, позитивне сальдо буде зведено до нуля, а відповідні валютні надходження неможливо буде забезпечити за рахунок інших галузей економіки. Відповідно, платіжний баланс України стане вкрай від'ємним.

5. Перехід від експортно-орієнтованої до імпоротно-орієнтованої моделі ринку аграрної продукції спричинить значне збільшення витрат українських споживачів, адже ціни на продукти харчування в такому випадку зростуть щонайменше на 30-40% (логістика, ПДВ, імпортні мита).

Ми зазначили лише основні наслідки можливого призупинення економічної діяльності в АПК, але навіть їх достатньо для розуміння того, що наслідки гіпотетичних обмежень на здійснення підприємницької діяльності в АПК будуть незворотно негативними для аграрного сектору економіки та для держави в цілому.

Слід також розуміти, що агропромисловий комплекс працює як єдина макросистема, до якої входять постачання ресурсів аграрного виробництва (насіння, ЗЗР, добрива, ветеринарні препарати), а також системи логістики, збуту, фінансових установ, без яких аграрії не зможуть отримати доходи, а отже – продовжувати виробництво.

Виходячи, із зазначеного, а також зважаючи на необхідність ритмічного насичення внутрішнього ринку продовольством та стабільного надходження валюти до України, ми вважаємо, що **будь-які додаткові заходи**, які можуть бути запроваджені в Україні в контексті мінімізації ризику захворювання, **не повинні передбачати обмеження або зупинки підприємств критично важливих галузей**, таких як первинне виробництво аграрної продукції в рослинництві і тваринництві, фінансування агробізнесу, постачання ресурсів аграрного виробництва, переробка сільгосппродукції (виробництво харчової продукції) та логістика експорту сільськогосподарської та харчової продукції.

Просимо Вас, шановний Володимире Олександровичу, підтримати позицію УКАБ та врахувати її при подальшому прийнятті рішень щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) на території України.

Заздалегідь дякуємо та сподіваємось на подальшу плідну співпрацю!

З повагою,
Президент Асоціації
«Український клуб аграрного бізнесу»

Алекс Ліссітса